DO JUIST VERSCHENEN **HANDBOEK VOOR ZENDINGSSTUDIE:**

LAM en CHRISTENDOM"

Naar het Engelsch door W. H. T. GAIRDNER.

oor Nederland bewerkt door Mej. J. C. RUTGERS (Amsterdam)

aanbeveling van de H H. Profesoren en Dr. W. GEASINK en Dr. H. M. VAN NES.

Prijs f 1.20 gebonden.

boekhandel verkrijgbaar, alsmede bij den Zendingsstudieraad.
: Zendingsstudiekringen is de prijs f 1.—, mits 4 of meer tegelijk besteld worden, en de bestelling uitsluitend geschiedt bij den Secretaris van den Zendingsstudie Raad, J. W. GUNNING J.Hz., Oude Delft 210, Delft, onder toezending van een postwissel.

Uitgave van den Zendingsstudie Raad.

Uitgegeven bij J. VAN BOEKHOVEN, Utrecht.

Leiddraad voor de bestudeering van „ISLAM en CHRISTENDOM"

ten dienste van Zendingsstudiekringen.

Deze leiddraad is onmisbaar bij de bestudeering van het belangrijke boek. 1 ex. kost **20 cent**. Meerdere ex. voor zendingsstudiekringen **10 cent** mits besteld bij den Secretaris van den Zendingsstudieraad, **J. W. Gunning J.Hz. Oude delft 210 te Delft.**

Lichtstralen op den Akker der Wereld.

VI

Het land der Morgenkalmte.

(KOREA.)

door

Dr. J. H. ADRIANI.

Zuidpoort te Seoul.

HET LAND DER MORGENKALMTE (KOREA.)

Onder de landen van het Verre Oosten behoort Korea tot de minst begunstigden. Vergeleken bij China en Japan is het weinig in tel. De verwikkelingen in Oost-Azië, inzonderheid de spanning tusschen Rusland en Japan, die ten slotte tot den oorlog leidde, deden de aandacht op Korea vestigen, maar overigens wordt aan dit land weinig gedacht. Men beschouwt het als het meest achterlijke van de landen van het Verre Oosten. De Chineezen minachten de Koreanen en de Japanners beschouwen hen als een lager ras.

Nu moet toegegeven worden, dat de Koreanen tot nu toe geen rol van beteekenis hebben gespeeld. Hun geschiedenis biedt weinig grootsche momenten. Politiek was het bijna altijd afhankelijk van China. Men vond er geen zelfstandige beoefening van kunsten en wetenschappen; ook hierin bleef het afhankelijk van China. Evenmin als de Chineezen, waren de Koreanen krijgshaftig van aard; maar wisten de Chineezen zich te beschermen, de Mongolen, Manchu's en Japanners vonden op hunne rooftochten Korea open en bloot vóór zich en weerloos tegenover hun aanvallen. Het kleine, vreedzame, machtelooze volk, geregeerd door een overheid, die nooit den steun en de aanhankelijkheid van het volk kon bezitten, miste alle voorwaarden om tegenover vreemde invloeden zijn zelfstandigheid te

handhaven. China vermocht het niet met zijn 400 millioen inwoners; Korea met zijn 15 millioen nog veel minder.

De Koreanen noemen hun vaderlandschen bodem gaarne „het Land der Morgenkalmte", maar rust heeft het in de laatste tientallen jaren weinig gekend. Sinds 1866 brachten de oorlogsschepen der Westersche mogendheden voortdurend onrust in het land; in 1876 kwam het eerste handelsverdrag met Japan tot stand en begon de invloed van het Westen zich te doen gelden; iets, wat gedurende een reeks van jaren aanleiding gaf tot hevige conflicten en bloedige opstanden. In 1894 was Korea de twistappel tusschen China en Japan en het terrein van den oorlog. Bij het vredesverdrag werd Korea onafhankelijk verklaard; maar rust kwam er niet; de oude geschiedenis ging zich herhalen in een nieuwen vorm. Sinds 1894 werd het onafhankelijk Korea de twistappel tusschen Rusland en Japan; de Russische politiek, die de gezant PAVLOV sinds 1900 te Seoul voerde en die ten doel had, den Russischen invloed in Korea overheerschend te maken, leidde in 1904 tot den oorlog met Japan. Het was in de Koreaansche haven Chemulpo, dat de eerste Japansche troepen werden geland en weinige dagen later werden in die zelfde haven twee Russische oorlogsschepen door de Japansche vloot vernield. Twee weken later, 23 Febr. 1904 sloten Japan en Korea een tractaat, waarbij Korea aan Japan alle faciliteiten in den oorlog tegen Rusland toezeide, terwijl Japan Korea's onafhankelijkheid waarborgde. Maar weinige maanden na het sluiten van den vrede van Portsmouth dwong Japan Korea het Japansche protectoraat te erkennen, en geen beroep op het tractaat van 1904 kon de machtelooze Koreaansche regeering baten. In het Westen ging nauwlijks een enkele stem op, die de handelwijze van

Japan brandmerkte en Korea's recht verdedigde. Toen de Keizer van Korea in 1907 een beroep trachtte te doen op de Haagsche vredesconferentie, kostte deze wanhoopsdaad hem zijn troon; prins Ito, de Japansche minister-resident vernietigde thans alle spoor van gezag, dat nog aan den Koreaanschen Keizer gelaten was. Twee jaren later viel Ito door de handen van een Koreaanschen moordenaar; maar het lot van Korea werd daardoor niet veranderd.

Dat lot is thans beslist; wat reeds lang te voorzien was, is thans geschied: Korea is bij Japan ingelijfd, een Japansche provincie geworden. Na de instelling van het protectoraat, dat de Koreaansche regeering in alles van Japan afhankelijk maakte, is deze laatste, beslissende stap niet eens meer van groote beteekenis te noemen. Uit de rij der staten is de naam van Korea geschrapt en, naar menschelijke berekening, voorgoed. Niet alleen heeft Japan waarborg in zijn overwegende militaire macht en uitstekende bestuursorganisatie, maar de Japansche immigratie in Korea is sinds vele jaren zoo sterk, dat welhaast het Japansche element in Korea de Koreaansche bevolking op zijde zal streven.

Zwijgend zien de Europeesche staten en Amerika deze geweldpleging aan. Zij vragen slechts naar de noodige waarborgen van hun handelsbelangen, vooral nu door de inlijving van Korea de vreemdelingen hun extraterritoriale rechten verliezen en dus voortaan in Korea door Japansche rechtbanken in plaats van door hun eigen consuls zullen berecht worden. Maar wie bekommert zich om het Koreaansche volk?

* * *

De geschiedenis van Korea moet dus wel deernis en sympathie wekken. Maar de Koreanen zijn toch niet een volk, dat ondergaat. In Korea is een kracht werkzaam,

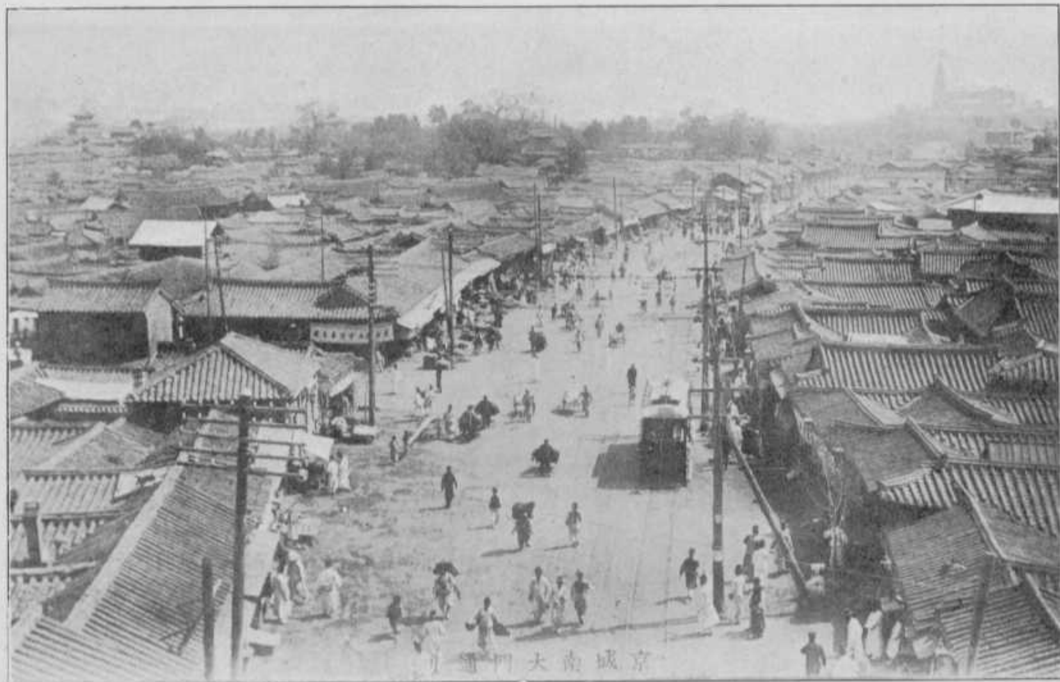
die nieuw leven aan het volk schenkt en bezig is, het op te heffen uit zijn verval. Het Evangelie is gekomen in Korea en de kracht van dat Evangelie, waardoor een volk godsdienstig, zedelijk en maatschappelijk wordt opgeheven, heeft zich in Korea op gansch bizondere wijze doen gelden. De Zending is gekomen tot de onderdrukte, verwaarloosde Koreanen, omdat zij ook in die Koreanen zag: schepselen Gods, geroepen tot het kindschap van den Hemelschen Vader; en thans zien wij het indrukwekkend schouwspel van een worstelend volk, dat het Evangelie aangrijpt als een kracht, die het tot een nieuw leven brengt; wij zien dat onder den invloed van het Evangelie een nieuw volk geboren wordt.

Schrijver dezes had in 1907 het voorrecht, die ontwaking van Korea met eigen oogen te aanschouwen en meende dat hij het verzoek, in deze „Lichtstralen" iets van Korea mede te deelen, niet mocht weigeren. Het tijdstip schijnt daarvoor bizonder gunstig.

In 1907 was het honderd jaar geleden, dat de Protestantsche Zending haar werk in China begon; in 1909 vierde de Zending in Japan haar vijftigjarig feest; in datzelfde jaar herdachten de zendelingen in Korea, dat vijf en twintig jaren geleden hun arbeid aangevangen was. De gedenkdag van 20 Sept. 1909 kon niet onopgemerkt voorbijgaan. De toespraken, op de samenkomsten in Korea op dien dag gehouden, liggen voor ons en bieden overvloedig stof tot een opstel, dat binnen het bestek van dit tijdschrift valt.

* * *

In het jaar 1884 betrad de eerste zendeling Korea (de Roomsch-Katholieke Zending blijve hier buiten beschouwing), maar reeds vroeger waren Koreanen met het Evan-

Een der voornaamste straten van Seoul.

gelie in aanraking geweest. Vele duizenden Koreanen wonen in Siberië en Manchurije, en de Zending in Manchurije, die van ouderen datum is, heeft reeds vóór 1884 invloed op Korea gehad. De Zendelingen van de Schotsche Presbyteriaansche Kerk in Manchurije, hebben sinds 1873 hun aandacht aan de Koreaansche vreemdelingen geschonken en reeds in 1876 werden een aantal Koreanen door den zendeling Mc. Intyre gedoopt. Een van hen, Yi genaamd, had in 1883 een Koreaansche vertaling van het Lukasevangelie vervaardigd en in 1887 was de vertaling van het geheele Nieuwe Testament gereed gekomen door samenwerking van den zendeling Ross en den heer Yi. Zoo werd dus in 1884 reeds voor Korea gewerkt, al was het niet in het land zelf.

In het genoemde jaar bevond zich te Nanking (China) Dr. H. N. Allen, zendeling-arts, uitgezonden door de Amerikaansche Presbyteriaansche Kerk. Pas kort geleden was hij in China gekomen en al vond hij te Nanking een ruim arbeidsveld, toch werd hij in hooge mate geboeid door de tijdingen, die hij uit Korea vernam. In het vorig jaar (1883) was een verdrag tusschen de Vereenigde Staten en Korea tot stand gekomen en ten gevolge daarvan had een Amerikaansch gezantschap zich te Seoul, een Koreaansch gezantschap zich te Washington gevestigd. Ook andere vreemde gezantschappen vertoefden in Seoul; bovendien waren verschillende vreemdelingen in Seoul werkzaam, als ambtenaren in dienst der Koreaansche regeering. Er was dus groote behoefte aan een arts voor deze vreemdelingen en Dr. Allen gevoelde grooten lust, om naar Seoul te gaan. Zendeling-arts zou hij zich in Korea niet kunnen noemen, want de Zending werd in Korea niet toegelaten. Maar Dr. Allen meende, dat hij zich eenvoudig als arts in Korea zou kunnen vestigen en in stilte het zendingswerk zou

kunnen voorbereiden. In dien geest schreef hij aan het zendings-comité, dat hem uitgezonden had en weldra bereikte hem een telegram met het enkele woord „Korea", het afgesproken teeken voor de inwilliging van zijn verzoek.

Dr. ALLEN liet zijn vrouw en kind achter in Shanghai en scheepte zich in naar Chemulpo, van waar hij zich naar Seoul begaf. Schrijver dezes herinnert zich, hoe hij deze reis maakte in een keurigen spoortrein, in een goed half uur tijds. Anders was het 25 jaar geleden. De bezwaarlijke en onveilige weg moest worden afgelegd met ponies; men moest vroeg opbreken van Chemulpo om des avonds vóór acht in Seoul te zijn, want na dien tijd zou men de poorten onherroepelijk gesloten hebben gevonden. In Seoul werd de komst van Dr. ALLEN met blijdschap begroet. De echtgenoote van den Amerikaanschen gezant was ziek en terstond kon Dr. ALLEN hulp verleenen. Wantrouwend vroeg de Koning, onder welken titel deze vreemdeling zich te Seoul gevestigd had. „Hij is de arts van het Amerikaansche gezantschap", antwoordde generaal FOOTE, de gezant en de Koning nam genoegen met dit antwoord. Weldra zag Dr. ALLEN zich evenzoo benoemd als arts van de gezantschappen van China en Japan.

Het duurde niet lang, of Dr. ALLEN verkreeg zijn wensch: als geneesheer de Koreanen te mogen helpen. Nog geen drie maanden na zijn komst (20 Sept. 1884) werd zijn hulp ingeroepen in een zeer ernstig geval. De Koreaansche gezant, prins MIN-YONG-IK, was kort te voren teruggekeerd uit Washington en tot eersten minister benoemd. Een zijner eerste daden was geweest: de oprichting van een postkantoor in Seoul. Op 4 Dec. 1884 werd dit geopend en een feestmaal had bij deze gelegenheid plaats. Plotseling werd de feestvreugde verstoord door de tijding, dat een oproer was uitgebroken en dat het juist geopende postkantoor in brand

gestoken was door het volk, dat tegen deze nieuwigheid opgehitst was. Prins MIN-YONG-IK snelde naar buiten, waar hij terstond werd aangevallen en neergeveld. Een oogenblik later had de Amerikaansche gezantschapssecretaris Dr. ALLEN gewaarschuwd, die zich onmiddellijk naar de plaats van het onheil begaf. Hij vond den prins badende in zijn bloed en reeds omringd van een aantal Koreaansche artsen, wier behandeling slechts kon strekken om het einde van den zwaargewonde te verhaasten. Op tactvolle wijze wist Dr. ALLEN te verkrijgen, dat men hem de zorg voor den patiënt overliet. Groote slagaderen waren doorgesneden en met veel moeite wist hij te verhinderen, dat de gewonde doodbloedde. Het spreekt van zelf, dat Dr. ALLEN alle zorgen aan zijn patiënt besteedde; voortdurend werd hij daarbij gedwarsboomd door de wantrouwende artsen van den koning, maar gelukkig wist hij de overhand te behouden en zag hij den prins herstellen.

Het is te begrijpen, dat deze zaak groot opzien baarde en den naam van Dr. ALLEN voor goed vestigde. De Koning benoemde hem tot lijfarts; honderden Koreanen meldden zich bij hem aan om behandeld te worden en vele Koreaansche artsen riepen zijn hulp in. Zijn invloed aan het hof was in korten tijd aanzienlijk geworden. De Koning bood aan, een hospitaal te doen bouwen en vroeg aan Dr. ALLEN, de plannen hiervoor te willen aangeven en te trachten, hulpkrachten uit Amerika te verkrijgen. Verheugd schreef Dr. ALLEN naar het zendings-comité in Amerika en reeds in het volgend jaar kwamen de artsen Dr. SCRANTON en Dr. HERON tot hulp van Dr. ALLEN.

Een goed onderlegde verpleegster volgde weldra en in 1888 kwam Mej. Dr. HORTON als vrouwelijke arts in Seoul, om terstond tot lijfarts van de Koningin te worden benoemd. Na een jaar huwde zij met den heer UNDERWOOD

een der meest bekende Zendelingen in Korea, maar haar huwelijk belette haar niet, als arts werkzaam te blijven.

Door zijn grooten invloed wist Dr. ALLEN weldra te bewerken, dat het verbod van de Zending in Korea werd opgeheven. Reeds van 't begin af hadden hij en zijn vrouw (die hem spoedig naar Korea was gevolgd) een kring om zich heen verzameld, en een aantal Koreanen werden door hen in de Schrift onderwezen. Maar de geneeskundige practijk nam weldra Dr. ALLEN geheel in beslag en pas in 1885, toen de zendeling UNDERWOOD in Seoul kwam, kon het evangelisatiewerk krachtig worden ter hand genomen. In 1887 werden de eerste Koreaansche Christenen te Seoul door den heer UNDERWOOD gedoopt en van dien tijd af ging de uitbreiding van het Evangelie langzaam, maar gestadig voorwaarts. De Zendelingen doorreisden het geheele land en in 1891 was het Evangelie in elke provincie van Korea verkondigd.

En thans? „Van Fusan in het Zuiden tot aan den voet van den Paiktusan, den altoos witten sneeuwtop in het Noorden" schrijft de heer GRAHAM LEE, zendeling in Pyeng-Yang, „in alle dalen en op alle bergen hooren wij de zangen van de Koreaansche Christenen, wier harten verblijd zijn met de blijdschap, die voortkomt uit het geloof in Jezus Christus".

*
* *

Het Zendingswerk in Korea onderscheidt zich bizonder door de krachtige medewerking der Koreaansche Christenen. Van het begin af heeft men voor de toelating als lid der gemeente niet alleen den eisch gesteld van openbare geloofsbelijdenis en een goed zedelijk leven, maar door persoonlijk werk om te trachten, anderen voor het

Evangelie te winnen, moest men bewezen hebben, het lidmaatschap der gemeente waardig te zijn. Krachtige evangelisatiegeest is dan ook een hoofdkaraktertrek van de Christelijke kerk in Korea. Niet, dat deze zich uit door prediking op straat of markt, maar door gesprekken in kleinen kring, door den dagelijkschen omgang in het gewone leven. Schrijver dezes kan niet nalaten, een voorbeeld uit eigen ervaring daarvan mede te deelen. Toen ik te Pyeng-Yang het hospitaal van de Presb. kerk bezocht en mij onderhield met den zendeling-arts, Dr. WELLS, werd daar juist een man binnengedragen, die zich door een val zwaar gekneusd had. De Koreaansche assistenten van den dokter waren terstond gereed om den patiënt te behandelen en hem naar de regelen der kunst te verbinden. Toen ik des namiddags terugkwam, vond ik hem liggende in een der zalen, waar een twaalftal patiënten lagen; overeind gezeten in zijn bed sprak hij tot de anderen. Op mijn vraag, wat hij bezig was te zeggen, antwoordde mij Dr. WELLS, dat hij tot de andere patiënten sprak van den vrede, die in zijn ziel heerschte sinds hij Jezus gevonden had en van zijn wensch, dat zij allen die blijdschap mochten kennen, die uit het geloof in den Heiland voortkomt. Dr. WELLS verzekerde mij, dat zulke evangeliepredikingen door patiënten zeer dikwijls voorkwamen. Op mijn vraag, of het hospitaal een gesalariëerd evangelist had, antwoordde hij ontkennend. „Dat is onnoodig" zeide hij. „Wij zijn hier allen evangelisten, niet alleen ik, maar ook de assistenten en verplegers, tot de minste koelie toe".

Dat deze krachtige evangelisatiegeest zich ook uit in ijver op 't gebied der uitwendige zending, is te begrijpen. Schrijver dezes ontmoette in 1907 te Pyeng-Yang een aantal leerlingen van de theologische kweekschool, die weldra als predikanten zouden geordend worden; een van

hen zou dan als zendeling naar het eiland Quelpart, ten zuiden van Korea, vertrekken. Ook de Koreanen, in Siberië wonende, worden door Koreaansche Zendelingen bewerkt. Maar nog verder, in Californië en in het schiereiland Yucatan (Mexico) arbeiden Koreaansche zendelingen; het laatste verslag maakt melding van een gemeente van 400 Christenen onder de Koreaansche emigranten in Yucatan. Deze zending geschiedt geheel op kosten der Koreaansche Christenen.

Dit laatste doet onze aandacht vestigen op een zeer belangrijke karaktertrek van de zending in Korea n.l. het *zelfonderhoud*. In dit opzicht neemt de zending in Korea een eerste plaats in. De lagere scholen van de Presbyteriaansche Kerk, 589 in aantal in 1909, worden geheel door de Koreanen onderhouden. Het salaris van de 1052 Koreaansche evangelisten wordt voor 94% door de gemeenten zelve gedragen. Wij zouden vele bladzijden kunnen vullen met verhalen van opofferingen, die de Koreaansche Christenen zich getroosten ter wille van hunne kerken, scholen en zendingsposten. Wij bepalen ons tot een enkel voorbeeld: den bouw van de kerk te Taiku, die in 1908 plaats had onder leiding van den zendeling ADAMS. Deze laatste schrijft: „Toen geld gevraagd werd voor den bouw van deze kerk, waren de voorbeelden van opoffering aangrijpend. De mannen gaven hun geld, ringen, de weinige horloges die in het dorp waren; de vrouwen gaven hun zilveren sieraden, hun huwelijksgeschenken (zilveren haarpennen.) Een totaal verarmde vrouw sneed het haar van haar hoofd en bracht het voor den bouw der kerk. Vele families besloten een tijdlang gierst in plaats van rijst te eten, om het verschil voor de kerk te geven. Honderden gaven een tiende, even zoovelen gaven een derde deel van hun inkomen."

Van de 840 kerkgebouwen, die de Presbyteriaansche Zending in 1909 in Korea bezat, zijn 820 geheel door de Koreanen bekostigd; van de overige 20 zijn slechts een derde deel der kosten door geld uit Amerika betaald.

De volgende statistiek, uitsluitend betrekking hebbende op de zending der Presbyteriaansche kerk in Amerika, toont de ontwikkeling van het werk in de laatste acht jaren. Men bedenke, dat in 1894, dus 10 jaren na de vestiging van Dr. ALLEN, het aantal Koreaansche Christenen nog slechts 236 bedroeg.

Jaar	Aantal zendelingen	Aantal Koreaansche helpers.	Geheel zelfonderhoudende kerken.	Aantal lidmaten.	Geregelde bezoekers der godsdienstoefeningen	Zondagsscholen.	Leerlingen der zondagsscholen.	Leerlingen der hoogere en lagere scholen.	Geheel zelfonderhoudende scholen.	Kerkgebouwen.	Bijdragen der Koreanen in Amerik. dollars (1 dollar is f 2.50.)
1901/1902	58	142	295	5481	16333	237	1816	1082	50	215	5470
1902/1903	61	179	302	6491	22662	290	5834	1450	36	240	6583
1903/1904	66	192	353	7916	23356	316	15407	1462	64	293	9962
1904/1905	77	226	329	9756	30386	361	17894	2147	85	324	17882
1905/1906	79	373	480	12546	44587	491	20689	4399	188	400	33349
1906/1907	82	493	619	15153	54987	596	36975	7579	334	523	49189
1907/1908	87	837	787	19654	73844	793	49545	12264	454	665	77335
1908/1909	101	1047	965	25057	96443	942	87177	14858	588	840	94811

Een andere karaktertrek van het zendingswerk in Korea is de groote beteekenis, die de *bijbelverspreiding* heeft gehad in de ontwikkeling van dit werk. Toen schrijver dezes aan Dr. G. H. JONES, den leider van de zending der Methodistisch-Episcopaalsche Kerk in Seoul, de vraag stelde,

welke factor, naar zijn meening, het krachtigst had bijgedragen tot de buitengewone ontwikkeling van het zendingswerk, antwoordde hij: „de ruime verspreiding van het Nieuwe Testament in den tijd, toen het evangelie nog zeer weinig ingang vond in Korea." Van 1887 af is het Nieuwe Testament op groote schaal in Korea verspreid; de behoefte aan lectuur heeft zich in de laatste 20 jaren sterk ontwikkeld en de zending heeft daarvan het juiste gebruik gemaakt. Dat de bijbel op de zendingsscholen een groote plaats heeft, behoeft nauwelijks vermeld te worden. Toch kan schrijver dezes niet nalaten, hier een persoonlijke ervaring mede te deelen. Ik had het voorrecht tijdens mijn verblijf te Pyeng-Yang een schoolfeest bij te wonen, waaraan 37 scholen in het geheele district deel namen. Ik merkte op, dat al de jongelingen en knapen (er waren er ongeveer duizend) bij wijze van bandelier een koord droegen, waaraan een pakje bevestigd was, dat op den rug hing. Ik meende, dat dit een pakje rijst was, dat zij van huis hadden medegenomen; maar toen ik er naar vroeg, deelde men mij mede, dat dit hun bijbeltje was! Iedere leerling heeft zijn bijbeltje steeds bij zich, en op dien dag droeg ieder het zichtbaar. Grooten indruk maakte het op mij, toen ik een bijbelklasse bijwoonde, gegeven door de echtgenoote van den zendeling Lee te Pyeng-Yang. Ongeveer 120 vrouwen waren bijeen; verscheidene onder hen hadden 7 dagen geloopen om ter plaatse te komen en daar gedurende een maand onderricht in de Schrift te ontvangen! En deze vrouwen weten het geleerde toe te passen: in zondagsscholen onderwijzen zij tal van kinderen en strooien op deze wijze overal het zaad des Woords uit. Zoo zien wij in Korea een krachtige, zelfonderhoudende kerk opgroeien, vol evangelisatiegeest, een kerk, die den meest tot oordeelen bevoegden de verwach-

ting doet uitspreken, dat binnen afzienbaren tijd Korea het eerste gechristianiseerde land van het verre Oosten zal kunnen genoemd worden.

* * *

Een treffend blijk van de groote belangstelling, die de Evangelieprediking in Korea ondervindt, moge hier worden medegedeeld. In 1907 vertoefde de heer JOHN R. MOTT de bekende secretaris van de Wereldfederatie van Christen-Studenten vereenigingen, in Seoul. Op een namiddag te 2 uur zou hij een toespraak houden tot jonge mannen, om hen te wijzen op de beteekenis van het Evangelie voor hen. Een groote zaal, even buiten de stad gelegen, was afgehuurd. Reeds om 9 uur zag men een groote schaar jonge mannen, die zich daarheen begaf en toen het 12 uur was verdrongen zich in de zaal, die op 2000 personen berekend was, niet minder dan 2500. Maar toen de heer MOTT om 2 uur kwam vond hij nog 3500 buiten staande, die hem dringend verzochten na afloop der vergadering ook nog tot hen te willen spreken. Het was de koudste dag van Januari; niettemin ontzagen die duizende jongelieden zich niet, uren te wachten op de evangelieprediking, die de heer MOTT na afloop der eerste vergadering tot hen richtte.

Voor de Christelijke Jongemannen vereeniging is Seoul dan ook een rijk arbeidsveld. Toen schrijver dezes in 1907 daar was, zag hij een vijftal noodgebouwen, waarin dit sinds kort geleden begonnen werk verricht werd; in 1908 is het grootsche nieuwe gebouw, geschonken door de mildheid van den heer JOHN WANNAMAKER, geopend in tegenwoordigheid van den bekenden, thans vermoorden, Japanschen Minister-resident Prins ITO, die in een rede zijn

hooge ingenomenheid met het werk der Christelijke Jongemannen-vereeniging uitsprak en het bestuur en de afgevaardigden aan een maaltijd in zijn paleis vereenigde.

De medische zending, die Korea voor de evangelieprediking geopend heeft, is van groote beteekenis gebleven. Alle zendingsvereenigingen, die in Korea werken, hebben hospitalen, waarin zendelingartsen den dienst waarnemen en Koreaansche studenten opleiden. Onder die hospitalen neemt een eerste plaats in het »Severance Hospitaal« geleid door Dr. Avison, lijfarts van den keizer en zendeling van de Presbyteriaansche kerk. Aan het hospitaal is een »Instituut-Pasteur« verbonden. Het zal niet noodig zijn, een afzonderlijk betoog te geven om de hooge beteekenis dezer zendingshospitalen in het licht te stellen.

Maar niets heeft op den schrijver, toen hij Korea bezocht, dieper indruk gemaakt dan de door hem bijgewoonde bidstonden in Pyeng-Yang. Toen ik 14 Mei 1907 in deze plaats aankwam, begaf ik mij des avonds naar de school, waar de leerlingen geregeld elken Dinsdagavond hun bidstond hielden. Van hun zelf was het verzoek uitgegaan, om een lokaal voor dit doel geregeld te mogen gebruiken. Diep trof mij, wat ik bij het binnentreden zag. Bijna driehonderd jongelieden van 14 tot 20 jaren lagen geknield, met het hoofd diep ter aarde gebogen, en van verschillende zijden ging het gebed op. Enkele zendelingen waren in een hoek van het vertrek; ik sloop naar hen toe en verzocht hen, mij zachtjes in 't Engelsch te vertalen, wat deze Koreanen baden. Diep treffend was de toon van schuldbesef en innig geloof aan de schuldvergeving in Christus; aangrijpend was het te hooren, hoe deze jonge mannen baden dat God hun tot een zegen mocht stellen voor hun land en hen bekwamen om het Evangelie te brengen aan zoo velen hunner landgenooten, die nog van verre stonden.

Niet minder indrukwekkend was het schouwspel, dat ik den volgenden avond bijwoonde. Die Woensdagavond-bidstonden in Pyeng-Yang, waarvan ik reeds, in China zijnde, had gehoord, zou ik thans aanschouwen! Toen ik, vergezeld door mijn gastheer, Dr. BAIRD, de groote Presbyteriaansche kerk betrad, was het gebouw reeds geheel gevuld. Het gebouw bestond uit twee vleugels, loodrecht op elkander staande; het platform stond schuin in den rechten hoek, zoodat men de beide vleugels van daar kon overzien. Deze bouw veroorlooft de scheiding tusschen mannen en vrouwen, door de Koreaansche zeden geëischt; de eene vleugel was geheel met mannen, de andere met vrouwen gevuld, tezamen ongeveer 1800 in getal. Na een korte toespraak van een Koreaanschen voorganger ving de bidstond aan, waaraan mannen zoowel als vrouwen deelnamen. Meerdere baden tegelijk; toch maakte alles een ordelijken indruk. Weder werd mij zachtjes vertaald, wat er gebeden werd; en waarlijk — hoe beschaamd dacht ik terug aan mijn voorstellingen van het »heidenland«! Ongetwijfeld, veel, zeer veel duisternis heerscht nog in Korea; maar te sterker komen dan ook de tegenstellingen uit, wanneer men zich bevindt te midden van een Christengemeente. Welk een geloofsleven, welk een gebed in de gemeente, welk een volheid van den gloed der eerste liefde! Wie nog mocht twijfelen aan de beteekenis van de zending in het Verre Oosten, zou wel door het bijwonen van dezen bidstond elk spoor van twijfeling zien wegvlieden.

Na een half uur begaf ik mij naar een der kerken van de Methodistische zending, waar eveneens bidstond gehouden werd. Ongeveer duizend menschen waren daar bijeen en alwat van die eerste bijeenkomst werd gezegd, kan worden herhaald van deze tweede. Pyeng-Yang heeft 5 kerken, die alle overvol bezet waren op dien Woensdagavond. Des

Zondags moeten afzonderlijke diensten gehouden worden voor mannen en voor vrouwen, omdat de kerkgebouwen, (die 1200 tot 1800 personen kunnen bevatten) te klein zijn voor gemengde diensten. Toen eenige jaren geleden de gezamenlijke zendingscorporaties in Korea een gezangenbundel voor de godsdienstoefeningen uitgegeven hadden, was de oplage van 120.000 exemplaren binnen den tijd van een jaar geheel uitverkocht.

* *
*

De ontwikkeling van de Christelijke zending in Korea is inderdaad verwonderlijk. Toen ik in 1907 te Pyeng-Yang vertoefde en getuige mocht zijn van zooveel krachtige teekenen van het leven eener bloeiende Christelijke kerk, kostte het mij groote moeite mij in te denken, dat deze gemeente pas 12 jaar bestond en dat 20 jaar geleden de eerste pogingen uitliepen op vermoording van den zendeling.

In diezelfde plaats verkeerde in 1891 de zendeling-arts Dr. Hall met zijn vrouw en kinderen in het grootste levensgevaar en toen de zendelingen Moffett en Mc.Kenzie Seoul verlieten om aan Dr. Hall hulp te bieden, achtte men hun leven verloren. Ook van Pyeng-Yang geldt, dat het bloed der martelaren het zaad der kerk is: vele Koreanen hebben hun getrouwheid aan het Evangelie met hun dood bezegeld. Wanneer wij de zendingsgeschiedenis van Korea, die slechts 25 jaar telt, overzien, dan is de eerste helft daarvan een aaneengeschakeld verhaal van opstanden, vervolgingen en moordtooneelen, die Korea tot een der gevaarlijkste zendingsterreinen maakten. Toch werden die gevaren gewoonlijk zeer spoedig weder afgewend; Seoul

Zendingsschool op een der dorpen.

is menigmaal het tooneel geweest van dreigende opstanden, die in een oogenblik duizenden op de been brachten, maar even snel weder verdwenen. Dr. Underwood verhaalt van een oproer in Seoul, dat alle zendelingen dwong in het Amerikaansch gezantschap de wijk te nemen, waar ieder met het geweer in de hand gereed stond tot tegenweer. Weinige oogenblikken later verstrooide zich de volksmenigte en toen men daarop de geweren onderzocht, bleken zij onbruikbaar te zijn!

In 1888 maakten Dr. Underwood en de heer Appenzeller een evangelisatiereis door het land en moesten bij hun thuiskomst menig verwijt hooren over hun gevaarlijke onderneming in zulk een fel bewogen tijd. Geheel in tegenstelling daarmede was het bezoek, dat de heer Underwood weinige dagen later ontving van drie ministers, die hem verzochten de geheele leiding van het onderwijs in Korea op zich te willen nemen. Dr. Underwood weigerde zulk een aanbod in overweging te nemen, zoolang niet alle beletselen voor de vrije evangelieprediking door de regeering werden weggenomen. Weldra kwam het antwoord, dat de regeering deze voorwaarde wilde vervullen.

Zoo heeft de zending op de geheele ontwikkeling van het nieuwe Korea een grooten invloed uitgeoefend. Het onderwijs is georganiseerd onder haar leiding. De Christelijke Jongemannen-vereeniging te Seoul heeft eveneens het werk der volksontwikkeling krachtig ter hand genomen, en zag zich daarbij van regeeringswege met groote geldelijke bijdragen gesteund. Aan de behoefte aan litteratuur, die zich door de ontwikkeling van het lager onderwijs steeds meer doet gelden, komt de zending tegemoet, zooveel zij kan. En dat dit veel is, kan met een enkel voorbeeld worden toegelicht.

Toen ik Korea ging verlaten en op het perron van het spoorwegstation te Seoul heen en weder wandelde, bleef ik stilstaan voor het boekenstalletje en aanstonds trof het mij, dat hier bijbels verkrijgbaar waren. Bij nader onderzoek bleek mij, dat niets anders dan bijbels, christelijke lectuur en andere boeken, afkomstig van de zendings-drukkerij, verkrijgbaar waren. Op mijn vraag, of dit ook elders zoo was, ontving ik bevestigend antwoord: de geheele spoorwegboekhandel is in de handen der zending.

Vergelijken wij de zending in Japan en China met die in Korea, dan is de laatste, hoewel de jongste, verreweg de meest gevorderde en in de gunstigste omstandigheden. Het bezwaar van de zending in Japan is dit, dat de ontwikkeling der zending op verre na niet gelijken tred heeft kunnen houden met de vooruitgang der cultuur. Wat wil er de medische zending tegenover de voortreffelijke hospitalen, die men in alle steden vindt, terwijl ook de kleine plaatsen behoorlijk voorzien zijn van goed opgeleide artsen? Men mag de beteekenis der zendingsscholen in Japan niet onderschatten, maar toch bedenke men, dat zij staan in een land, waar het onderwijssysteem met dat der hoogst ontwikkelde Westersche landen kan wedijveren; zelfs de kleinste eilandjes zijn van goede lagere scholen voorzien. In China neemt thans het onderwijs van overheidswege zulk een vlucht, dat de zending daartegen niet kan wedijveren. In Korea echter, hoewel ook daar de krachten te kort schieten, kan de zending den toestand nog beheerschen, niet 't minst daarom, omdat de Koreaansche Christenen zoo krachtig medewerken en omdat de zending steeds het vertrouwen van de regeering heeft genoten, zoodat deze gaarne de leiding van het onderwijs en van allerlei, wat tot de maatschappelijke ontwikkeling van het volk bijdraagt, aan haar overlaat.

In gunstige positie verkeert de zending ook, wanneer wij letten op het karakter der Koreanen. De Koreaan staat eenigszins tusschen den Japanner en den Chinees in. De Japanner is idealistisch, spoedig opgewonden door succes; de Chinees is phlegmatisch en berekenend. De Koreaan kan, beter dan de Japanner en de Chinees, koel overleg met geestdrift in de daad vereenigen. De zendelingen in het Verre Oosten oordeelen eenparig, dat de Koreaan de meest toegankelijke voor hen is; dat het veel gemakkelijker is, intiem met den Koreaan om te gaan, dan met den Japanner of den Chinees.

In de derde plaats bieden de godsdiensten in Korea veel minder tegenstand dan in China en Japan. De bij het volk heerschende godsdienst is de vooroudersvereering; dit geldt evenzoo voor China en Japan. Maar in Japan vindt men het Boeddhisme, dat de gebruiken der vooroudersvereering als bestanddeel in zich heeft opgenomen en een geheele wijsbegeerte en levensbeschouwing geeft en bovendien verbonden is met een ritueel, dat aan den eeredienst en vooral aan de begrafenisplechtigheden, uitwendigen luister bijzet. In China vindt men het Confucianisme, dat zijn stempel op het geheele volk heeft gezet en de geheele cultuur vele eeuwen lang heeft beheerscht. In Korea echter hebben noch Boeddhisme noch Confucianisme kunnen doordringen; wel trachtten de overwinnaars, Japanners of Chineezen, het een of ander aan de Koreanen op te leggen, maar het drong niet door tot het volksbewustzijn.

Een niet gering voordeel is ook, dat het letterschrift in Korea zeer veel gemakkelijker is dan dat in China en Japan. De Koreanen gebruiken de Chineesche ideografen, maar belangrijk vereenvoudigd. Wie Chineesch en Koreaansch schrift naast elkander legt, ziet het met een oogopslag.

Zoo hebben allerlei omstandigheden medegewerkt, maar zij zijn niet in staat te verklaren, wat slechts door de werking van den Geest Gods kon geschieden. De zending in Korea plaatst ons voor niets minder dan een wonder, waarvoor wij aanbiddend en dankzeggend stilstaan.

Levendige herinneringen bewaart schrijver dezes aan een gesprek, dat hij den laatsten dag van zijn verblijf in Pyeng-Yang had met een jongen Amerikaanschen zendeling. Lang hadden wij gesproken over den wonderbaren voortgang van het Evangelie in Korea. Ik kon niet nalaten het uit te spreken, welk een voorrecht ik het achtte te hebben vertoefd in een zendingsgemeente als deze, waar het vuur der eerste liefde zulk een gloed verspreidde. Hier werd het woord vervuld: „vele laatsten zullen de eersten zijn"; maar staat er ook niet: „vele eersten zullen de laatsten zijn"? Zou dat laatste woord ook voor ons Christenen van de Westersche landen, van toepassing kunnen zijn? Wij denken ons dat niet in, maar op een zendingsterrein als Korea leert men het. „Toen ik hier kwam" zeide mij mijn Amerikaansche vriend, „meende ik aan de Koreanen te kunnen leeren wat het Evangelie voor verloren zondaars beteekent. Thans werk ik hier gedurende 5 jaren en heb het Evangelie aan ouden en jongen verkondigd. Veel heb ik kunnen doen om hun verstandelijke ontwikkeling, ook op godsdienstig gebied, te bevorderen. Maar wat het innerlijk godsdienstig leven betreft, het gebedsleven, de gemeenschap met God, de overgave van alles in den dienst des Heeren: daarin zijn de Koreanen mijn leermeesters geweest en zij zijn het nog dagelijks. Ik meende, vol te zijn van brandende liefde voor Christus: maar toen ik mij leerde toetsen aan onze Koreaansche gemeenteleden, leerde ik mijzelf in mijn koelheid en liefdeloosheid kennen."

Buigend Christenjongetje.

Die woorden, in vertrouwen tot mij gesproken, mag ik hier wel mededeelen. Zulke ervaringen van een zendeling in Korea doen ons iets van het werk op dit zendingsterrein verstaan. Zij hebben, naar ik meen, nog een veel wijder strekking. „Het Christendom is een *Oostersche* godsdienst"; deze uitroep, vol geestdrift geuit, werd door den schrijver dezes meermalen in het Verre Oosten vernomen. Lang heeft het Westen dezen schat bewaard, tot ook het Oosten deel verkreeg aan het Evangelie. Zou niet dat Oosten ons nieuwe dingen kunnen toonen, dingen, die den Koreanen nader staan dan ons, Germanen? Zijn wij de leermeesters van het verre Oosten, waar het geldt de wetenschap en haar toepassingen op de natuurkrachten, zou het daar niet kunnen zijn, dat het Oosten, eenmaal het Evangelie aangegrepen hebbende, weder de leermeester van het Westen werd, om nieuw leven te brengen in een kerk, waar zooveel verdord en versteend is? Hoe het zij, de groote strijd van het Evangelie in het verre Oosten kan geen enkel belijdend lid van de gemeente van Christus onverschillig laten. Natuurlijk zijn onze koloniën voor ons, Nederlanders, het zendingsveld, dat in de eerste plaats onze aandacht vraagt. Daarvoor in de eerste plaats ons gebed, ons geld. Maar vergeten wij het nooit: „de akker is de *wereld*." Het zendingswerk in de vele verschillende landen, ondernomen door de Christelijke gemeente van allerlei volken, vormt ten slotte één groote eenheid. Er is een innerlijke eenheid in geheel het ontwakende Oosten. Overal, waar dat Nieuwe Oosten het Evangelie aangrijpt, ontstaat een schok, die ten slotte ook in ons Indië gevoeld wordt.

Daarom, over de groote daden des Heeren zullen wij ons verblijden, ook in het vèrgelegen Korea.

Dat [illegible], in [illegible] met [illegible], maar ik niet wel [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Christendom [illegible] [illegible] [illegible] het Evangelie in het [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nederlanders [illegible] [illegible] [illegible] het Evangelie [illegible] [illegible] [illegible] in een Indië [illegible].

Daarom, [illegible] de groote [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ook in het [illegible] Rijk.

VERSCHENEN is het

Nederlandsche Zendingsjaarboekje

voor 1911.

In dit net uitgevoerde boekje vindt men alle statistieken en verdere etenswaardigheden op het gebied der zending. Zoo komen er alle post-lressen der zendelingen in voor, de postverzendingen enz. Het MENGEL-VERK is ditmaal van bijzonder groot belang. Het bevat nl. het te Lunteren esprokene. De belangstelling in deze conferentie is zeer groot geweest, en et zal ongetwijfeld vele aangenaam zijn kennis te kunnen nemen van de ele belangrijke woorden, daar gesproken.

Men zende een postwissel van 40 cent aan

Ds. J. HENZEL te Boxmeer.

5 ex. f 1,82, 10 ex. f 3,35, 20 ex. f 6,25. Toezending franco.

MEN BESTELLE SPOEDIG.